

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

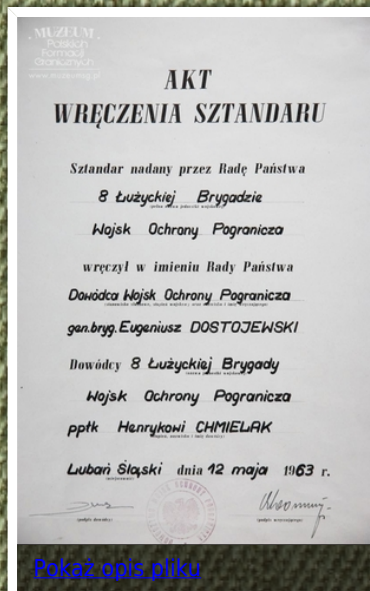
<https://www.muzeumsg.strazgraniczna.pl/muz/formacje-ochrony-granic/tradycje/1945-1990/sztandary/16825,Sztandary-1945-1990.html>
01.05.2025, 21:43

Uroczystość wręczenia sztandaru Łużyckiej Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza

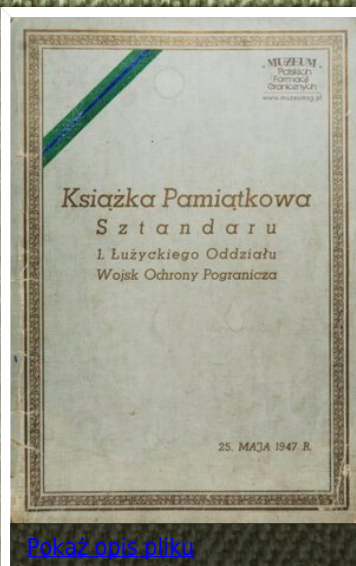
W 1947 r. ufundowano sztandar dla Oddziału. Uroczystość wręczenia sztandaru odbyła się 25 maja 1947 r. w Lubaniu Śląskim, gdzie zgromadziła się miejscowa ludność, delegacje z gmin, przedstawiciele władz, organizacje społecznych i gospodarczych. Sztandar z rąk pierwszego zastępcy ministra obrony narodowej gen. dyw. Mariana Spychalskiego przyjął ówczesny dowódca Łużyckiego Oddziału Ochrony Pogranicza nr 1 ppłk Eugeniusz Buchwałow. W dniu wręczenia sztandaru w jego drzewce wbito 65 gwoździ pamiątkowych. W 1948 r. na płacie i grocie sztandaru dokonano poprawek polegających na zmianie napisu „6 Brygada Ochrony Pogranicza” (nowa nazwa jednostki). 30 października 1963 r. sztandar został przekazany do Muzeum Wojska Polskiego, a brygada otrzymała drugi, nowego wzoru. W 1963 r. społeczeństwo powiatów nadgranicznych ufundowało nowy sztandar brygadzie. Aktu wręczenia dokonał w dniu 12 maja 1963 r. gen. bryg. Eugeniusz Dostojewski, dowódca WOP. Sztandar przyjął ppłk dypl. Henryk Chmielak, dowódca brygady.

Bibliografia: Wojska Ochrony Pogranicza. Jednostki Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych Środowiska WOP, 1995

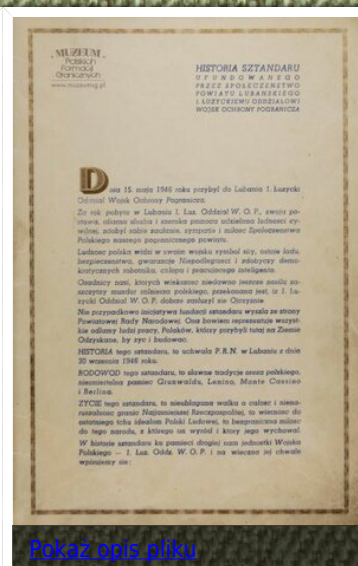

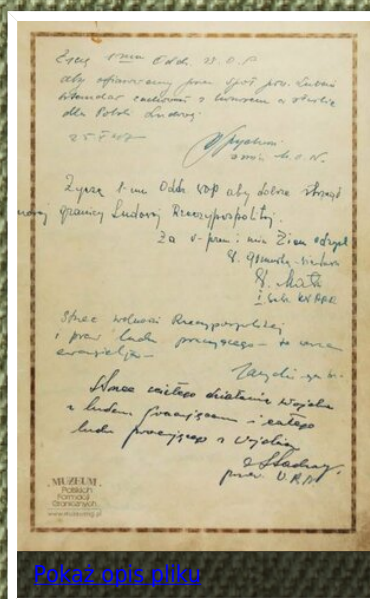
[Pokaż opis pliku](#)

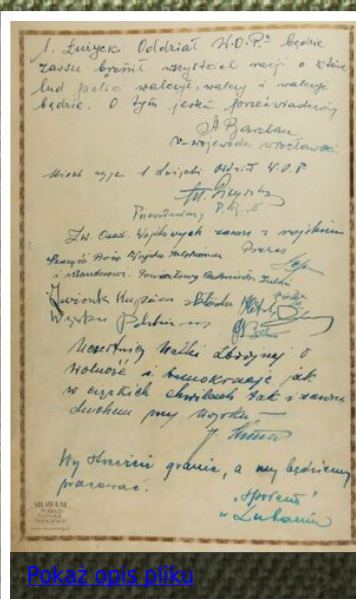
[Pokaż opis pliku](#)

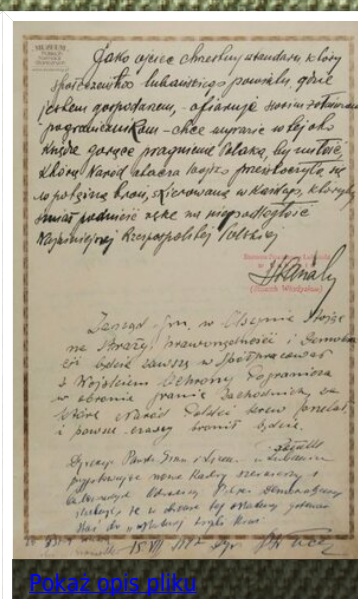
[Pokaż opis pliku](#)

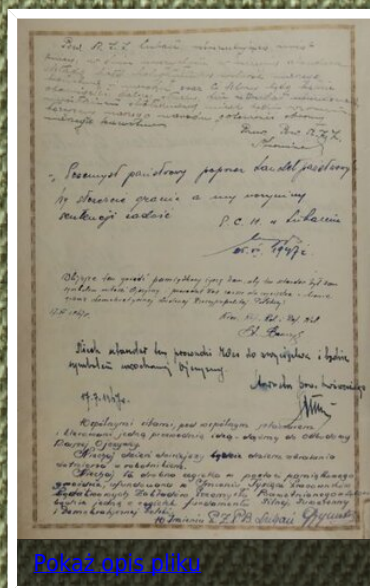
[Pokaż opis pliku](#)

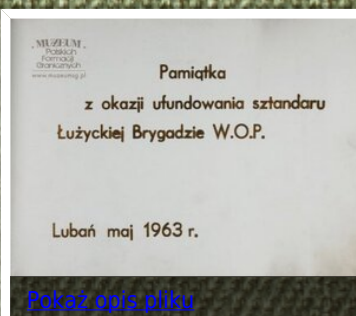
[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

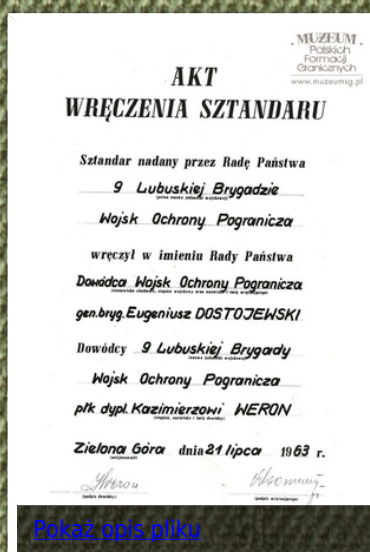

[Pokaż opis pliku](#)

Uroczystość wręczenia sztandaru Lubuskiej Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza

Wręczenie sztandaru odbyło się uroczystie w Krośnie Odrzańskim w dniu 13 października 1946 r. z udziałem marszałka Polski Michała Roli-Żymierskiego, wiceministra obrony narodowej gen. dyw. Mariana Spychalskiego, szefa Departamentu Ochrony Pogranicza gen. bryg. Gwidona Czerwińskiego i dowódcy Poznańskiego Okręgu Wojskowego gen. dyw. Wsiewołoda Strażewskiego. Sztandar wręczono dowódcy 2 Oddziału Ochrony Pogranicza ppłk Walerianowi Kuczyńskiemu. Na lewej stronie płatu, nad hasłem „Za Polskę, Wolność i Lud” został umieszczony napis „Dar ziemi lubuskiej”, a w rogach tej strony płatu-herby miast. W 1963 r. sztandar przekazano do Muzeum Wojska Polskiego, a oddział otrzymał sztandar nowego wzoru. Uroczystość wręczenia odbyła się 21 lipca 1963 r. w Zielonej Górze podczas obchodów święta Odrodzenia Polski. Sztandar przyjął płk dypl. Kazimierz Weron, dowódca brygady.

Bibliografia: Wojska Ochrony Pogranicza. Jednostki Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych Środowiska WOP, 1995

Uroczystość wręczenia sztandaru Sudeckiej Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza

Sztandar został ufundowany dla Oddziału w grudniu 1946 r. przez mieszkańców powiatów nadgranicznych. Uroczystość wręczenia, połączona z przysięgą młodego rocznika, odbyła się w Kłodzku, w obecności premiera rządu Edwarda Osóbki Morawskiego, ministra obrony narodowej Michała Roli-Żymierskiego i szefa Departamentu WOP gen. bryg. Gwidona Czerwińskiego. Sztandar wręczył dowódca Okręgu Wojskowego Śląsk gen. broni Stanisław Popławski, a przyjął dowódca oddziału mjr Adam Mickiewicz. Nowy sztandar otrzymała brygada w 1962 r. Aktu wręczenia dokonał w dniu 14 października 1962 r. dowódca WOP gen. bryg. Eugeniusz Dostojewski, a przyjął dowódca brygady płk Edward Suchy.

Bibliografia: Z. Jackiewicz; Wojska Ochrony Pogranicza. Krótki Informator Historyczny, Kętrzyn 1998

[Pokaż opis pliku](#)

Uroczystość wręczenia sztandaru Górnośląskiej Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza

Sztandar został ufundowany dla Oddziału w 1946 r. przez hutników Śląska. Uroczystość wręczenia odbyła się 4 listopada 1946 r. w Gliwicach w obecności ministra hutnictwa Hilarego Minca, marszałka Polski Michała Roli-Żymierskiego, zastępcy ministra obrony narodowej gen. dyw. Mariana Spychalskiego, wojewody śląskiego gen. bryg. Aleksandra Zawadzkiego, szefa Departamentu WOP gen. bryg. Gwidona Czerwińskiego. Sztandar wręczył marszałek Michał Rola-Żymierski, a przyjął dowódca Katowickiego Oddziału WOP płk Aleksander Murawiecki. W 1963 r. sztandar został przekazany do Muzeum Wojska Polskiego, po otrzymaniu drugiego, nowego wzoru. Fundatorem nowego sztandaru było społeczeństwo województwa katowickiego i opolskiego. Aktu wręczenia dokonał w dniu 27 stycznia 1963 r. wiceminister spraw wewnętrznych gen. bryg. Franciszek Szlachcic. Sztandar przyjął dowódca Górnośląskiej Brygady WOP płk Bolesław Bończar.

Bibliografia: Z. Jackiewicz; Wojska Ochrony Pogranicza. Krótki Informator Historyczny, Kętrzyn 1998

Uroczystość wręczenia sztandaru Kętrzyńskiego Oddziału Wojsk Ochrony Pogranicza

Sztandar 7 Brygady Ochrony Pogranicza został ufundowany przez społeczeństwo ziemi warmińsko-mazurskiej. Uroczystość wręczenia odbyła się 8 grudnia 1946 r. na placu w Kętrzynie. W sporządzonym wówczas akcie nadania stwierdzono: „Działo się to 8 grudnia 1946 r. w mieście Kętrzynie województwa olsztyńskiego, kiedy... dowódcą 5 Mazurskiego Oddziału Wojsk Ochrony Pogranicza był ppłk Stanisław Wyderka, przewodniczącym Wojewódzkiej Olsztyńskiej Rady Narodowej ob. Lucjan Dura, wojewodą olsztyńskim ob. Zygmunt Robel. Starostą powiatu Kętrzyn ob. Stefan Nawrocki.” Sztandar wręczył wojewoda, a przyjął dowódca 5 Oddziału WOP. Na lewej stronie płatu sztandaru wyhaftowano herby miast: Olsztyna, Bartoszyce, Kętrzyna i Olecka. Na drzewcu umieszczono 57 gwoździ pamiątkowych (m. in. od powiatów granicznych z napisami: „Powiat Braniewski”, „Powiat Kętrzyński”, „Powiat Bartoszycki”). W 1964 r. sztandar przekazano do Muzeum Wojska Polskiego, po otrzymaniu drugiego, nowego wzoru. Uroczystość wręczenia nowego sztandaru odbyła się 7 czerwca 1964 r. na Placu Wolności w Kętrzynie. Sztandar wręczył zastępca dowódcy WOP gen. bryg. Józef Waluk, a przyjął dowódca Kętrzyńskiego Oddziału ppłk Edward Pietraszkiewicz.

Bibliografia: Z. Jackiewicz; Wojska Ochrony Pogranicza. Krótki Informator Historyczny; Kętrzyn 1998

Uroczystość wręczenia sztandaru Pomorskiej Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza

Sztandar dla Szczecińskiego Oddziału Wojsk Ochrony Pogranicza został ufundowany przez społeczeństwo ziemi szczecińskiej. Uroczystość wręczenia odbyła się na Wałach Chrobrego w Szczecinie 29 czerwca 1947 r. Dowódca oddziału płk Aleksander Bochan przyjął sztandar z rąk wojewody szczecińskiego Leonarda Borkowicza w obecności prezydenta RP Bolesława Bieruta, premiera rządu Józefa Cyrankiewicza, ministra obrony narodowej Michała Roli-Żymierskiego i szefa sztabu głównego Wojska Polskiego gen. Władysława Korczyca. Sztandar miał 44 gwoździe pamiątkowe. W 1963 r. sztandar przekazano do Muzeum Wojska Polskiego po otrzymaniu drugiego, nowego wzoru. Aktu wręczenia dokonał w dniu 28 kwietnia 1963 r. dowódca WOP gen. bryg. Eugeniusz Dostojewski, a przyjął dowódca Pomorskiej Brygady WOP płk Roman Wasilkowski.

Bibliografia: Wojska Ochrony Pogranicza. Jednostki Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych Środowiska WOP, 1995

Uroczystość wręczenia sztandaru Nadbużańskiej Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza

Sztandar został ufundowany dla Brygady w 1948 r. przez zakłady pracy i mieszkańców lubelszczyzny. Uroczystość wręczenia odbyła się 26 września 1949 r. w Chełmie Lubelskim, w obecności dowódcy VII Okręgu Wojskowego gen. bryg. Stanisława Rotkiewicza. Sztandar wręczył wojewoda lubelski, a przyjął ppłk Witold Kłoczko, dowódca brygady. W 1964 r. sztandar przekazano do Muzeum Wojska Polskiego, po otrzymaniu drugiego, nowego wzoru. Wręczenie nowego sztandaru miało miejsce 17 maja 1964 r. w Chełmie w obecności dowódcy wojsk wewnętrznych gen. bryg. Tadeusza Pietrzaka. Sztandar wręczył przewodniczący Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie Paweł Dąbek, a przyjął dowódca oddziału płk Piotr Ragucki.

Bibliografia: Z. Jackiewicz; Wojska Ochrony Pogranicza. Krótki Informator Historyczny; Kętrzyn 1998

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

Uroczystość wręczenia sztandaru Karpackiej Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza

Sztandar został ufundowany dla Brygady w 1948 r. przez społeczeństwo województwa krakowskiego. Uroczystość wręczenia odbyła się 10 października 1948 r. na Rynku Krakowskim, w obecności marszałka Polski Michała Roli-Żymierskiego, dowódcy okręgu wojskowego Kraków gen. dyw. Stefana Mossora, wojewody krakowskiego dr Pasenkiewicza. Sztandar wręczył marszałek Polski, a przyjął dowódca brygady ppłk Aleksander Fomin. Uroczystość wręczenia sztandaru upamiętniono wbiciem w jego drzewce 24 gwoździ. W 1964 r. sztandar przekazano do Muzeum Wojska Polskiego, gdyż brygada otrzymała drugi, nowego wzoru. Aktu wręczenia nowego sztandaru dokonał w dniu 7 czerwca 1964 r. dowódca wojsk wewnętrznych gen. bryg. Tadeusz Pietrzak, a sztandar przyjął dowódca brygady płk Henryk Garbowski.

Bibliografia: Z. Jackiewicz; Wojska Ochrony Pogranicza. Krótki Informator Historyczny; Kętrzyn 1998

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

Uroczystość wręczenia sztandaru Bieszczadzkiej Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza

Sztandar został ufundowany dla Brygady przez społeczeństwo powiatu Przemyśl w 1948 r. Na lewej stronie płatu w narożnych kwadratach wyhaftowano na tarczach: w lewym górnym rogu liczbę „15”, w lewym dolnym i prawym górnym stylizowanego orła i w prawym dolnym rogu napis: „Żołnierzom 15 Brygady O.P Ziemia Przemyska”. Na drzewcu sztandaru w dwóch pionowych rzędach umieszczono 22 gwoździe pamiątkowe. Sztandar został wręczony uroczystie w Przemyślu 16 października 1948 r. dowódcy brygady ppłk Leonowi Michalakowi przez marszałka Polski Michała Żymierskiego. W 1963 r. ufundowano oddziałowi nowy sztandar. Uroczystość wręczenia odbyła się 26 lipca 1963 r. na głównym placu miasta. Sztandar wręczył dowódca WOP gen. bryg. Eugeniusz Dostojewski, a przyjął dowódca oddziału płk Józef Bobrownicki.

Bibliografia: Wojska Ochrony Pogranicza. Jednodniówka Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych Środowiska WOP, 1995

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

Uroczystość wręczenia sztandaru Bałtyckiej Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza

Sztandar dla 12 Brygady Ochrony Pogranicza został ufundowany przez społeczeństwo miast i powiatów nadgranicznych Koszalina, Kołobrzegu, Słupska i Sławna. Wręczenia sztandaru dokonano na rynku w Koszalinie 12 października 1949 r. Sztandar wręczył główny inspektor ochrony pogranicza płk Roman Garbowski, a przyjął dowódca Brygady mjr Alfred Bielecki. Zgodnie ze zwyczajem w drzewce sztandaru wbito 21 gwoździ (tylko 5 z nich zostało opisanych). W 1963 r. sztandar został przekazany do Muzeum Wojska Polskiego po otrzymaniu drugiego, nowego wzoru. Aktu wręczenia tego sztandaru dokonał w dniu 9 czerwca 1963 r. dowódca Wojsk Ochrony Pogranicza gen. bryg. Eugeniusz Dostojewski. Osobą przyjmującą był dowódca Brygady płk Czesław Stopiński.

Bibliografia: Wojska Ochrony Pogranicza. Jednostki Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych Środowiska WOP, 1995

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

[Pokaż opis pliku](#)

Uroczystość wręczenia sztandaru Podlasko-Mazurskiej Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza

Uroczystość wręczenia sztandaru dla brygady, który ufundowało społeczeństwo województwa białostockiego, odbyła się 8 stycznia 1950 r. na rynku w Białymstoku w obecności głównego inspektora ochrony pogranicza płk Romana Garbowskiego. Sztandar wręczył wojewoda białostocki Julian Horodecki, a przyjął dowódca brygady ppłk Włodzimierz Baranowski. Sztandar był znakiem bojowym brygady do 1963 r., kiedy wprowadzono drugi, nowego wzoru. Uroczystość wręczenia odbyła się 16 czerwca 1963 r. w Białymstoku. Sztandar wręczył przewodniczący Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku Stefan Żmijko, a przyjął dowódca Białostockiego Oddziału WOP płk Bolesław Łukomski. W 1985 r. ufundowano dla brygady nowy sztandar. Został on wręczony na uroczystym apelu 10 czerwca 1985 r. Sztandar wręczył szef Wojsk Ministerstwa Spraw Wewnętrznych gen. bryg. Edward Tarala, a przyjął dowódca Podlasko-Mazurskiej Brygady WOP płk Stanisław Kolanko.

Bibliografia: Z. Jackiewicz, Wojska Ochrony Pogranicza, Krótki Informator Historyczny, Kętrzyn 1998

Uroczystość wręczenia sztandaru Kaszubskiej Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza

Uroczystość wręczenia sztandaru dla brygady, ufundowanego przez społeczeństwo powiatów nadgranicznych województwa gdańskiego, odbyła się 27 czerwca 1948 r. w Lęborku. Sztandar wręczył dowódcy brygady ppłk Józefowi Hajdukiewiczowi przedstawiciel ministra obrony narodowej gen. bryg. W. Szlejer. W 1963 r. sztandar ten został przekazany do Muzeum Wojska Polskiego, po otrzymaniu drugiego, nowego wzoru. Aktu wręczenia sztandaru dokonał w dniu 12 października 1962r. dowódca Wojsk Ochrony

Pogranicza gen. bryg. Eugeniusz Dostojewski. Przyjął dowódcą brygady ppłk Mieczysław Dębicki.

Bibliografia: Z. Jackiewicz; Wojska Ochrony Pogranicza. Krótki Informator Historyczny; Kętrzyn 1998

Uroczystość wręczenia sztandaru Centrum Szkolenia Wojsk Ochrony Pogranicza

Sztandar został nadany szkole w 1962 r. przez Radę Państwa. Uroczystość wręczenia odbyła się 27 września 1962 r. w przeddzień Dnia Podchorążego. Sztandar wręczył dowódca WOP gen. bryg. Eugeniusz Dostojewski, a przyjął komendant szkoły płk Zbigniew Furgała.

Bibliografia: Z. Jackiewicz; Wojska Ochrony Pogranicza. Krótki Informator Historyczny; Kętrzyn 1998

Uroczystość wręczenia sztandaru Szkoły Podoficerskiej Łączności Wojsk Ochrony Pogranicza

Sztandar został ufundowany dla szkoły w 1962 r. przez społeczność Zgorzelca. Na lewej stronie płatu sztandaru w lewym górnym rogu znajdował się herb Zgorzelca, a w prawym górnym rogu na tarczy herbowej napis: „Społeczeństwo Ziemi Zgorzeleckiej 10.VI.1962”. Aktu wręczenia dokonał dowódca WOP gen. Bryg. Eugeniusz Dostojewski, a przyjął komendant szkoły mjr Roman Jarecki. Po rozwiązaniu szkoły w 1968 r. sztandar przekazano do Muzeum Wojska Polskiego.

Bibliografia: Z. Jackiewicz; Wojska Ochrony Pogranicza. Krótki Informator Historyczny; Kętrzyn 1998

Uroczystość wręczenia sztandaru Szkoły Specjalistów Morskich Wojsk Ochrony Pogranicza

Sztandar dla szkoły ufundowali górnicy z Kopalni Węgla Kamiennego „Czeladź” i społeczeństwo powiatu Będzin. Uroczystość wręczenia odbyła się 17 marca 1964 r. w ramach obchodów 19 rocznicy wyzwolenia Gdańska. Sztandar przyjął od delegacji górników ówczesny komendant szkoły kmdr por. Kazimierz Kornaga. Po rozwiązaniu szkoły w 1967 r. sztandar przekazano do Muzeum Wojska Polskiego.

Bibliografia: Z. Jackiewicz; Wojska Ochrony Pogranicza. Krótki Informator Historyczny; Kętrzyn 1998

Uroczystość wręczenia sztandaru Szkoły Samochodowej Wojsk Ochrony Pogranicza

Sztandar ufundowało szkole w 1963 r. społeczeństwo Ziemi Białostockiej. Na lewej stronie płatu sztandaru, w jego lewym górnym rogu wyhaftowano herb Białegostoku, a w prawym górnym rogu napis: „Społeczeństwo Województwa Białostockiego 10.06.1963”. Aktu wręczenia dokonał dowódca WOP gen. bryg. Eugeniusz Dostojewski, a przyjął komendant szkoły ppłk Wiktor Dojlido. Po rozwiązaniu szkoły w 1968 r. sztandar przekazano do Muzeum Wojska Polskiego.

Bibliografia: Wojska Ochrony Pogranicza. Jednostki Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych Środowiska WOP, 1995